

Justering/Signatur

.....

§ 16

Förslag till naturreservat för Kyrkhamn

Remiss från stadsbyggnadsnämnden, dnr 2013-6332-55.

Ärendet och stadsdelsförvaltningens förslag finns redovisat i tjänsteutlåtande den 11 augusti 2014.
Dnr 1.5.1-269-2014.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2012 att ge exploateringsnämnden i uppdrag att i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn. Förvaltningen är positiv till det formulerade syftet och anser att naturreservatsbildningen av Kyrkhamn är ett sätt att långsiktigt reservera området för natur- och kulturvård samt friluftsliv. Förvaltningen vill dock lyfta behovet av ett förtydligande beträffande roll- och ansvarsfördelningen för park- och naturmarksskötseln inkl. den del av reservatet som ligger inom vattenområde i Mälaren. I övrigt anser förvaltningen att en inventering bör genomföras för att säkerställa att befintliga brukaravtal, arrenden, eventuella servitut m.m. inom området är tecknade med rätt avtalspart samt i övrigt tecknats i enlighet med reservatsbildningen. Slutligen förutsätter förvaltningen att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd kompenseras för de ökade drifts- och underhållskostnader som reservatsbildningen av Kyrkhamn kommer att innebära.

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från stadsbyggnadsnämnden.

Reservation

Vice ordförande Leif Larsson (V) reserverade sig mot beslutet enligt följande:

”Vi yrkar avslag på förslaget samt återremiss.

Därutöver framför vi följande.

Utmärkt att ett förslag tagits fram för att skydda de speciella värden som finns i Kyrkhamnsområdet, dels för de kulturhistoriska värdena men i synnerhet för att det gränsar till Görvälnreservatet, en av de viktigaste gröna kilarna i Stockholmsområdet. Då avgränsningarna av det föreslagna reservatsområdet är dragna så att de inte motiveras av de generella målen för naturreservat utan omotiverat inkluderar respektive utesluter angränsande områden bör förslaget omarbetas i grunden.

Justering/Signatur

.....

Naturreservatet bör givetvis omfatta samma område som motsvarar det friluftsområde som Lövsta -Kyrkhamnsgruppen under en lång följd av år har verkat för. Där ingår det kulturhistoriskt och naturmässigt ytterst värdefulla Riddersviksområdet med sin strandnära park- och skogsmiljö. Det är ett välbesökt och mycket uppskattat strövområde.

Vidare skall givetvis stockholmsområdets enda ekologiska golfbana med en uttalad folklig profil ingå i reservatsområdet tillsammans med de fornminnen som angränsar; Lövsta Gamla Bytomt och Lövsta Storhög med de ekkullar som omger dem. Ingå i naturreservatet bör även angränsande koloniområde med anläggningar öppna för allmänheten i form av en örtagård, med stora pedagogiska och hortologiska värden samt en äppelträdsplantering anlagd med samma syften och värden. De uppvuxna koloniträdgårdarna utgör även en värdefull del av de spridningsområden som är en förutsättning för den biologiska mångfalden och en hållbar förvaltning av de värden som de gröna kilarna representerar. I föreliggande förslag är helt omotiverat en depå av sopstationsavfallsrester inkluderad, liksom en småbåtshamn där inte allmänheten har tillträde. De ligger i anslutning till en eventuellt kommande värmeverksanläggning och skall logiskt sett helt uteslutas ur det som ingår i ett naturreservat.

I stället bör reservatet utvidgas norrut så att golfbanan, koloniområdet, de ekskogspartier som ansluter söder om dessa samt hela Riddersviksområdet fredas för det rörliga friluftslivet och för de osedvanligt omväxlande och rika kultur- och naturvärden som ingår i helheten. I det förslag som nu föreligger har denna helhet förfuskats och gått förlorad.”

Särskilt uttalande

Ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP) lämnade följande särskilda uttalande:

”Vi är mycket glada över att äntligen Naturreservatet i Kyrkhamn är på väg att förverkligas. Folkpartiet liberalerna vill även undersöka om det i detaljplanearbetet går att skydda och utöka Naturreservatet att även gälla större delar av de fina natur- och kulturhistoriska värden som finns i området, framför allt den engelska parken som nu också kommer att rustas upp. Här finns Tempeludden med dess tempel och gamla ekar, promenadstigar och många olika arter av örter m m. Riddersviks herrgård med dess omgivning runt Mälaren har ett stort värde att bevara för framtiden.”

Särskilt uttalande

Ledamot Bengt Roxne m fl (S) lämnade följande särskilda uttalande:

”Socialdemokraterna i Hässelby-Vällingby ser mycket positivt på beslutet att äntligen inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn.

Kyrkhamn är, som nämns i remissen ett ekologiskt kärnområde och ett viktigt område för att värna den biologiska mångfalden och spridningen av växter och djur. Det är också viktigt att värna de många kulturella värden som finns i området.

Justering/Signatur

.....

Området har en intressant kulturhistoria med bl a lämningar från brons och järnåldern. I slutet av 1800-talet präglades området av Lövsta sopstation som inrättades för att ta hand om stadens sopor. De byggnader som tillkom då har numera ett stort socialhistoriskt och kulturellt värde. Vi hade gärna sett att naturreservatet hade omfattat ett större område – Kyrkhamn med omgivning – Lövsta – Riddersvik.

För medborgarna i stadsdelen är området av största vikt när det gäller friluftsliv och rekreation. Att skydda och främja friluftsliv och rekreation är också ett av syftena med inrättandet av naturreservatet. Med en växande befolkning och en tät bebyggelse blir det allt viktigare att bevara naturområden i närmiljön för rekreation, naturupplevelse och friluftsliv. Att ha nära till natur ökar livskvaliteten och ger oss människor ett friskare liv. Därför är det angeläget att vi i framtiden ser till att även värna om de områden i Kyrkhamn som inte omfattas av det föreslagna naturreservatet. Dessa områden bör bevaras och utvecklas till ett frilufts- och rekreationsområde och inte bebyggas.

Det kommer vi socialdemokrater att strida för i framtiden.”

Särskilt uttalande

Ledamot Lars Jakobsson m fl (MP) lämnade följande särskilda uttalande:

”Miljöpartiets svar angående remiss om Förslag till Naturreservat för Kyrkhamn Hässelby-Vällingbys befolkning ökar och enligt prognoserna så kommer det att göra så många år framöver. Dock kommer inte antalet arbetsplatser att öka i motsvarande mån varför attraktionskraften för Hässelby-Vällingby är dess boendemiljö. Trots att Hässelby-Vällingby är en del av Stockholms stad så är det en väsentlig skillnad mellan att bo i city och att bo i Hässelby-Vällingby, hit flyttar man för att komma nära naturen och för att ge barnen en trygg uppväxt. Det är av vikt att förstå detta när ett så viktigt beslut ska tas som bildandet av naturreservatet Kyrkhamn. I och med beslutet så kommer områdets attraktivitet att öka vilket gäller både tillströmningen av människor som vill bo här och de som tillfälligt vill besöka naturreservatet. Naturreservat ger området ett epitet av att vara ren natur i världsklass.

För det förslagna området är namnet Kyrkhamn/Lövsta ett mer rättvisande namn än bara Kyrkhamn. Naturreservatet kommer att utgöra en viktig del i Stockholms grönområde tillsammans med Görväln naturreservat (Järfälla Kommun) och av stor vikt för bevarandet av biologisk mångfald, området är ett huvudområde vad det gäller ekologi.

Kyrkhamn/Lövsta är ett viktigt kulturhistoriskt område enligt Stockholms stadsmuseum. De byggnader som finns i området har kultur historiska och socialpolitiska värden som måste bevaras. Var och ett av dessa värden är värda att bevaras till nästa generation och glädja dagens generationer med. Miljöpartiets huvudinställning är att det är nödvändigt med ett naturreservat i väster lika väl som vi har ett i öster för folkets väl och ve samt framförallt för bevarandet av natur och fauna tillika av Hässelbys ursprungliga karaktär.

Justering/Signatur

.....

Det är utmärkt att luftledningarna i området planeras att markförläggas, detta skapar mer upplevd orörd natur. Att man även i området reserverat ett område (Lövsta ÅVC med anslutning till Mälarens strand) för flytt av ev. Fortum värmeverk får accepteras eftersom det då lämnas plats för bostadsbebyggelse på det ”gamla” värmeverket plats i Hässelby Strand. Dock måste det markeras att den tänkta plats för Fortum värmeverk och dess hamnen kan få allt för stor påverkan på området varför detta måste tas i beaktande vid framtida planer för denna del av området. Vid eventuell bebyggelse av en stor hamn här så måste man lösa problemet med de tungmetaller som finns i sjöbotten och i marken samt att strandpromenaden ska finnas kvar så att folket fortfarande kan med apostlahästarna transporteras sig efter Mälarens vackra strand.

Gränsdragningen för Naturreservatet enligt planen har vi en hel del funderingar kring. Vi undrar varför man inte har följt Sigfridsdalsvägen söderut till Kyrkhamnsvägen och strax före anslutningen till Kyrkhamnsvägen även inkluderat Stockholms enda storhög och intill den finns tre mindre gravar dvs lämningar från brons och järnåldern som också borde inkluderas i området vilket skulle göra gränsdragningen mer naturlig och även inkludera ovärderliga historiska värden. Att påstå att dessa historiska områden skyddas av annan lagstiftning är inte tillräckligt. Enligt ett ännu icke bekräftat rykte så är naturreservatets storlek för litet för att det ska löna sig att göra naturreservat av det, billigare lösning hade varit att reglera detta i detaljplanen för området enligt en tjänsteman i staden. Att det område som idag inte inkluderas i området för naturreservat anses vara en resurs för kommande exploatering av området är en villfarelse av Alliansen. Att det Moderata styret i staden endast vill ha en tummetott till naturreservat är inte förvånande med tanke på hur man sköter miljön på riksnivå, tydligen vill inte de lokala moderaterna vara sämre. Det finns redan nu ett starkt lokalt motstånd från allmänheten att området skall bebyggas. Med de fornminnen och kulturvärden som finns i detta område så kommer exploateringsplanerna svårtligen att kunna genomföras. Får Miljöpartiet i Hässelby/Vällingby bestämma så kommer den tänkta exploateringen av Lövsta att skrinläggas. Miljöpartiet vill ha kvar golfbanan, kolonistugorna samt den vackra naturen där emellan tillsammans med ett naturreservat med en storlek värt namnet.

Att området i sydöst slutar vid Kvarnbäcken kan ses som en naturlig avgränsning men det är med stor tveksamhet som Miljöpartiet anser att området mellan ÅVC Lövsta och Småbåts- hamnen till Kvarnbäcken ska ingå i området eftersom detta område är ur miljösynpunkt ett starkt förorenat område med tungmetaller och andra miljöfarliga sopor (SAKAB bedrev verksamhet här) som man visserligen har begravt under ton av slam från reningsverken. I detta området (Ö2, Ns3 och Ns4) är det förbjudet att plantera träd eller buskar som kan få rötter att växa ner i jorden och penetrera hål på den plastfilm som skiljer föroreningarna och slammet åt. Man kan inte ha ett område med sådana föroreningar begravda under avfalls- slam och kalla det naturreservat, detta är falsk marknadsföring och att få folk att tro att området är ett rent naturområde. Om det blir en förflyttning av Fortum till området så

Justering/Signatur

.....

kommer en gigantisk hamn att byggas vid detta område vilket gör området icke lämpligt som naturreservat. En berättigad fråga är vad det är i området man vill bevara ur ett miljö- och naturperspektiv? Eller vill man bara begrava gamla synder. Miljöpartiet kräver att området ska ingå så måste en miljösanering av området göras annars ska det klassas som sig bör som ett förorenat område skapat av människan och ska ej ingå i naturreservatet. Tyvärr är detta inte det enda område som har föroreningar som ingår i den angivna områdesgränsen för naturreservatet. Området norr om Sågstugevägens slut finns ännu ett område som är starkt förorenat och bör saneras om det ska ingå i naturreservatet.

Det är skandal att inte något av dessa två områdens föroreningar framgår i det material som man vill att allmänheten ska ta ställning till, pga Miljöpartiet goda områdeskunskap och god förankring hos allmänheten har informationen om detta kommit i dagen. Man undrar om det politiskt har framförts önskemål om att denna information ej ska inkluderas i mtrl eftersom ansvariga enheter för framtagandet av förslaget väl känner till omständigheterna.

Exploaterings-kontoret har i alla fall ”missat” ta med detta och det får anses som ett undermåligt arbete att så har kunnat ske, vilket nedsätter dess förtroende.

För att kunna ge alla människor i samhället tillgänglighet till naturreservat bör det ordnas med att bygga ut kollektivtrafiken till området. Lämplig slutstation kan vara Stenhuggeriet (byggnaden). Kyrkhamnsvägen bör från Lövestabadet och till Stenhuggeriet vara belagd med förbud mot motortrafik givetvis med undantag för de boende, nyttotrafik och för kollektivtrafiken. Övrig trafik kan ansamlas vid parkeringsplatsen som bör anläggas längs Skogsbergskrogen längst nere vid korsningen mot Kyrkhamnsvägen. Anslutning av denna parkeringsplats kan också ske med den befintliga parkeringsplatsen för badet. En parkeringsplats för både badgäster och naturreservatsgäster skulle förenkla vad det gäller ordning och städning av nämnda yta. Motortrafik ska också förbjudas längs Sigfridsdalsvägen och Skogsbergskroken, undantag görs givetvis för de boende och nyttotrafik.

Miljöpartiet är positivt till ett naturreservat men anser att angivna gränserna är för tajt tilltagna och motsätter sig att områden som ska ingå är förorenande. Miljöpartiet anser att naturreservatet Kyrkhamns område bör inkludera skogsområdena öster om Nybygget därefter ner mot Skogskanten sedan söderut längs Sigfridsdalsvägen för att där vid Storhögen bukta ut mot öster och inkludera dammen för att därefter följa Kyrkhamnsvägen västerut till Lövestabadet för att där gå rakt sydväst för att anknyta till angivet förslag. Hässelby-Vällingbys stadsdelsförvaltnings tjänstutlåtande i ärendet är till stora delar bra. Miljöpartiet vill särskilt lyfta fram påpekandet att skötselplanen för naturreservatet måste vara tydlig vad beträffar roll- och ansvarsfördelningen samt att Hässelby-Vällingby SDN kompenseras för de ökade drifts- och underhållskostnader. Till sist vill vi påtala att om de rotslagna träden i skötselområdet Hö1 ska flyttas till annat området i enlighet med skötselplanen ska Hässelby-Vällingby SDN även kompenseras för detta i budgeten. Miljöpartiet anser också att det åligger Exploateringskontoret att utreda sakförhållanden vad beträffar brukaravtal, arrenden, servitut m.m. i enlighet med reservatsbildningen.”

Justering/Signatur

.....

Beslutsgången

Ordförande Fredrik Bojerud (C), ledamot Bo Arkelsten m fl (M) och ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordförande Leif Larsson (V) lade fram ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordförande ställde proposition på förslagen och fann därvid majoritet för (C+M+FP):s yrkande om bifall till förvaltningens förslag

Ledamot Lars Jakobsson m fl (MP) **deltog inte** i beslutet.

Paragrafen beslöts omedelbart justerad